

Statsforvalterne i region 4 og 5
Rovviltnemndene i region 4 og 5

Klage fra Aktivt Rovdyrvern (ARV) på vedtak om kvote og område for lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen i 2025/2026, region 4 og 5, 01.12.2025-31.05.2026

Vedtatt 21.08.2025

Nemndenes manglende vedtakskompetanse:

ARV vil hevde at Rovviltnemndene ikke har vedtakskompetanse. Bestanden ligger PÅ, ikke OVER bestandsmålet, som er et krav for å utløse nemndenes vedtaksmyndighet. Det er også stor risiko for at bestanden havner under bestandsmålet til neste år, gitt kvoten på 12 (i alt 22) ulver på lisensjakt til vinteren.

I alt kan 22 ulver skytes på lisensjakt (troféjakt) 01.12.2025-31.05.2026 i Norge. I region 4 og 5, utenfor ulvesonen, kan 12 ulver skytes til vinteren, ifølge Rovviltnemndene.

Nemndenes mandat til å ivareta en todelt målsetting:

Ulv er kritisk truet, nær utryddelse i Norge. Rovviltnemndene har plikt og mandat til å ivareta en todelt målsetting, ikke bare beitenæringer og jaktinteresser, men også å styrke truede rovviltarter opp til levedyktige bestander. ARV kan ikke se at nemndene ivaretar sitt mandat.

Lisensfelling – bestandsregulering eller troféjakt?

I praksis er lisensjakt på ulv en ren troféjakt hvor jegeren får beholde skinnet/pelsen til eget bruk. Lisensjakt på ulv handler ikke om en nødvendig bestandsregulering eller ivaretagelse av beitedyr. Bestanden trenger ikke ytterligere nedregulering. Den holdes nede på et kritisk truet nivå gjennom altfor hard avskyting. Det er dessuten lite beitedyr i områdene utenfor ulvesonen i region 4 og 5, så man kan heller ikke påberope behov for å regulere bestanden av hensyn til beitedyra. Det handler kun om troféjakt på en kritisk truet art.

Bestandssituasjonen:

Bestandssituasjonen er dramatisk for ulv i Norge nå, utelukkende grunnet for hard avskyting i mange år. I 2005 hadde vi 40-60 ulver. Bestanden er like lav nå, eller lavere, 20 år etter. Vi har altså ingen økning i bestanden, slik Naturmangfoldloven hjemler som mål og prinsipp. Den holdes nede på et kritisk truet nivå. Ingen andre land har så vidt vites en slik ulvefiendtlig forvaltning. Ifølge Naturmangfoldloven §§1,5 skal vi ha en forvaltning med siktemål om å oppnå levedyktige bestander i artens naturlige leveområder. Deres leveområder skal også ivaretas. Rovviltnemndenes vedtak bryter lovverket og internasjonale forpliktelser.

Ulovlig jakt må tas med i vurderingen:

I tillegg til den lovlige troféjakten kommer all den ulovlige jakten, som NINA estimerer til å utgjøre 50% av dødsårsaken til ulv. Dette må også rovviltnemndene ta høyde for. Vi har ikke hatt en lavere bestand i Norge siden 2014. Vi har hatt 25-30% nedgang i bestanden bare de siste 2 årene, nedgangen gjelder for både Norge og Sverige. Situasjonen er så dramatisk at man for første gang siden 2019 ikke har åpnet for troféjakt på stabile familiegrupper inne i sonen, skjønt noen stemmer i nemndene og innspill fra beite- og jegerinteresser talte for dette under nemndsmøtet den 21.08.2025.

Sveriges desimering av bestanden må tas med i vurderingen:

Vi har pt 27 levende ulver på ulvetelleren i Norge. Det er forhåpentlig noen flere, men vi ser at Sverige er i ferd med å desimere sin ulvebestand ned til i første omgang 270 individer, dernest 170 individer, i strid med deres egne vedtatte målsetting om å opprettholde gynnsamt bevarandestatus på 300 individer, sammenholdt med 40 i Norge, av den sørsandinaviske bestanden. De to landene har en enighet om at minste felles bestandsstatus må være 340 individer. Dette betyr at Norge må gjøre grep for å komme opp på minst 170 individer for å kompensere for Sveriges harde avskyting. Vi etterlyser igjen hvilke grep Rovviltnemndene vil ta for å oppnå dette på kort sikt, da det haster med konstruktive tiltak for ulvene i Norge og Sverige nå.

Hensynet til bedret genetikk:

Det ekstremt lave bestandsmålet som Stortinget har fastsatt forutsetter jevn tilførsel av friske finskrussiske gener til den sørsandinaviske bestanden. Det vises bl.a. til Stortingets rovviltforlik av 2016, gjengitt i brev til ARV fra KLD datert 29.02.2024. Dette betyr at minst én immigrant må få spredt sine gener i bestanden minst hver ulvegenerasjon. En ulvegenerasjon ble i utgangspunktet satt til ca hvert femte år, men grunnet hard avskyting ser vi at generasjonstakten nå må settes til om lag hvert fjerde år.

I perioden 2016 til 2023 ble 14 av 15 innkomne ulver til landet skutt. Etter dette er det også blitt skutt genetisk viktige ulver. Vi har altså kun greid å ivareta én genetisk

viktig ulv, som nå også har fått avkom, dette er den såkalte Settehannen, V862. Han er for øvrig ikke på telleren nå. Er han blitt ulovlig skutt i Aurskog-Høland?

KLD anfører også at dersom en ikke klarer å ivareta genetisk viktige immigranter som formerer seg, så må dette kompenseres med å øke antall ulver, i.e. øke bestandsmålet. ARV vil legge til grunn at i påvente av at så skjer, en avgjørelse som Stortinget må ta, så må forvaltningen søke å kompensere innavl og fåtallige ulver på annet vis, herunder å stanse all form for jakt og avlivning til bestanden når gunstig bevaringsstatus. Innavl skyldes nettopp fåtallighet, isolasjon og hard avskyting. Da kan ikke løsningen være å skyte enda flere, slik varaordfører Slang i Aurskog-Høland foreslo. Hans innspill var utelukkende konfliktdrivende og preget av artsrasisme mot et kritisk truet dyr, dessverre. Det er jo nettopp den harde avskytingen som har brakt bestanden inn i dette dramatiske innavlsproblemet.

Andre tilfredsstillende løsninger for å oppnå levedyktige bestand av ulv:

Det nemndene derimot kan gjøre er å bevare de ulvene som er igjen, og komme med konstruktive planer og strategier for hvordan man kan gjeninnføre nye genetisk viktige ulver, øke ulvesonen og stanse all avskyting av ulv til bestanden har kommet opp på et sunt og bærekraftig nivå.

Bevaring av genetisk viktige ulver:

Innavlsproblematikken er svært omfattende og den skandinaviske ulvebestanden er i ferd med å dø ut som følge av en fullstendig uetisk forvaltning som ikke hensyntar kunnskap om populasjonsgenetikk og -dynamikk, ulvs betydning for økosystemet og vårt ansvar for å ivareta rødlistede, truede arter. Derfor må genetisk viktige ulver ivaretas.

Alle genetisk viktige ulver som kommer inn i Norge er streifulver. Noen av dem danner revirmarkerende par og får ynglinger, også utenfor ulvesonen. Det er vesentlig å ivareta disse ulvene som kan være genetisk viktige, særlig med den tilspissede kritiske situasjonen vi har nå for bestanden. Det betyr at en ikke kan åpne for lisensjakt på streifulver utenfor sonen, slik Rovviltmyndene i region 4 og 5 nå legger opp til. Vi har nå kun én genetisk viktig ulv på telleren, V1232 i Finnmark. Hun kan eventuelt bedøves og flyttes inn i sonen. I Finnmark kan hun risikere å bli drept. Det å tillate å skyte 12 ulver utenfor sonen er således kontraindisert og egnet til å true bestandens overlevelse og andre ikke-dødelige løsninger skal gjennomføres.

Bernkonvensjonens kritikk fordrer endring i forvaltningen:

Norsk rovviltforvaltning er fordømt av Bernkonvensjonen som har åpnet sak mot Norge på grunn av vår hasardiøse ulveforvaltning. Det kreves en kraftig snuoperasjon i forvaltningen hvor fredningsplikten opprettholdes, bevaringsprogrammer iverksettes og ikke-dødelige tiltak og fredelig sameksistens vektlegges. Nå brukes FKT-midler blant annet til viltkameraer som avslører ulvs tilstedeværelse og gir preventiv avskyting som resultat. Det lobbes for økt bruk av løs

på drevet halsende hund, postering i bil og dronebruk. Vi har sett at statsforvalterne i større grad enn tidligere denne sesongen har åpnet for slike inhumane metoder og sågar for felling i forebyggende øyemed, uten at det foreligger skade. Det er en gruoppvekkende og skandaløs ukultur i forvaltningen som svekker tilliten og øker konfliktnivået hos befolkningen som vil ha rovdyr i norsk natur.

Avverge eller stoppe skader på tamdyr:

Det er lite tap til beitedyr i region 4 og 5 som skyldes rovdyr. Dette henger sammen med omstilling av næringen og at det mange steder heller ikke har vært tradisjon for å drive med sau på utmark uten tilsyn.

Det er ikke slik, som nemnda la til grunn under sitt møte sist, at det ikke skal være ulv i region 4 og 5 utenfor ulvesonen. Det skal det mer enn gjerne. Det står til og med blant annet i rovviltforskriften at ynglinger utenfor ulvesonen skal medregnes, noe som impliserer at ulv forekommer utenfor ulvesonen og til og med kan yngle utenfor sonen. Ulv skal forekomme i sine naturlige leveområder i levedyktige bestander, jf Naturmangfoldloven §5. Vi ber nemndene om å oppdatere sin kunnskap om norsk lovgivning og forskrifter, da nemndene åpenbart ikke har den tilstrekkelige kompetanse da de legger feil premisser til grunn for sine avgjørelser.

En helhetlig, kunnskapsbasert forvaltning:

Rovviltnemndene har et lokalt fokus, men må forventes å løfte blikket og se på ulvebestanden helhetlig og samtidig ta delansvar i sin region. 22 ulver kan skytes totalt i Norge. Det vil være fatalt for bestanden dersom alle streifulver i de ulike regionene skytes vekk nå. Bestanden trenger disse og deres gener mer enn noen gang. Mest sannsynlig er den rundhåndete kvoten ikke i tråd med det faktiske lave antallet som vil komme inn i landet i løpet av neste sesong, all den tid Sverige nå skyter vekk de ulvene som presumptivt kunne kommet til landet vårt. Men det kan vi ikke ta risiko på, det vil være i strid med føre-var-prinsippet. Vedtaket alene, og sammenholdt med de øvrige, vil innebære en altfor stor belastning på økosystemet og på bestanden, jf Nml §10.

Vedtaket mangler hjemmel:

Dette vedtaket er egnet til å true bestandens overlevelse. Det kan ikke hjemles i Nml §§18b eller c. Lisensjakt er et bestandsregulerende virkemiddel, i motsetning til skadefelling. Ulvebestanden er nede på et dramatisk lavt nivå og trenger ikke bestandsregulering, snarere tvert imot, bestanden må styrkes til levedyktighet, en viktig del av mandatet til Rovviltnemnda, som nemnda synes å ignorere fullstendig.

Beitedyrtap er minimalt i områdene, slik at Nml §18 b ikke kan benyttes. Dette er misbruk av paragrafen. En kan heller ikke benytte Nml §18 c og påberope psykososiale som frykt eller offentlige interesser av vesentlig betydning i nordlige del utenfor ulvesonen, rett og slett fordi man for skams skyld ikke kan benytte Nml §18 b. Dette er en helt uakseptabel lovanvendelse, et med overlegg misbruk og villet

feiltolkning av lovverket som skal beskytte truede arter fra utryddelse og sikre kun unntaksvise avlivninger av fredet truet rovvilt ved alvorlige, akutte og pågående skadesituasjoner. Det er ikke mulig å hjemle troféjakt på ulv i Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal og utenfor beiteområdene i Sølendalen og Elgå reinbeitedistrikt. Bernkonvensjonens kritikk av norsk ulveforvaltning er dessuten særdeles tydelige på dette punktet.

Vedtaket er egnet til å svekke tilliten til Rovviltnemndene som en del av forvaltningen. Det er dessuten svært konfliktøkende. Det er spesielt provoserende at nemndene helt og holdent ignorerer den kraftige kritikken fra Bern, ikke tar noen grep for å styrke bestanden av ulv og andre truede store rovdyr i sin region og ikke bidrar til å øke toleransen for rovdyr i vår natur. Snarere tvert imot.

Vedtaket er uforsvarlig, kunnskapsløst, tendensiøst, politisk, ikke kunnskapsforankret, rovdyrfiendtlig, lovstridig og innebærer feil saksbehandling.

Vedtaket begjæres ugyldiggjort.

Ida Skjerden
for Aktivt Rovdyrvern (ARV)